

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget går ud på at forhindre, at aktionærer, der har omdannet deres personligt ejede virksomhed til selskab, i visse særlige tilfælde vil kunne undgå beskatning af genvundne afskrivninger m.v.

Ved lov nr. 264 af 8. juni 1983 gennemførtes de gældende regler om skattefri virksomhedsomdannelse, jfr. Folketingstidende 1982-83 sp. 2941, 3995, 10.746, 12.018, tillæg A sp. 1601, tillæg B sp. 1385, tillæg C sp. 481.

Princippet i virksomhedsomdannelsesloven er, at en personligt ejet virksomhed og i visse tilfælde en virksomhed, der udgør en del af et selskab, kan omdannes til et aktie- eller anpartsselskab, uden at der samtidig udløses beskatning hos den hidtidige ejer. Selskabet succederer i den hidtidige ejers skattemæssige stilling. Herved udskydes beskatningen af den avance, der i princippet konstateres ved virksomhedens omdannelse.

Den udskudte beskatning vil blive udløst, dels når den tidligere ejer afstår de aktier/anparter, der er ydet som vederlag for virksomheden, dels når selskabet afhænder overtagne aktiver eller hele virksomheden, eller når selskabet likviderer.

Beskatningen ved salg af aktierne sker efter aktieavancebeskatningslovens almindelige regler. Fortjenesten opgøres som forskellen mellem afståelsessummen og aktiernes skattemæssige anskaffelsessum. I den således opgjorte fortjeneste foretages efter aktieavancebeskatningsloven forskellige fradrag.

Når en virksomhed omdannes til selskab efter reglerne i lov om skattefri virksomhedsomdannelse, opgøres aktiernes skattemæssige anskaffelsessum til den skattemæssige værdi af virksomhedens aktiver og passiver på omdannelsesdatoen med fradrag af et eventuelt stiftertilgodehavende modtaget som delvist vederlag for virksomheden.

Værdien opgøres til det kontante beløb, der ville kunne opnås ved salg af virksomheden til en uafhængig tredjemand (handelsværdien) med fradrag af den skattepligtige fortjeneste, der ville blive konstateret ved et sådant salg til tredjemand. Herved opnås, at også den skattepligtige avance,

der er optjent inden omdannelsen, vil blive beskattet ved en senere overdragelse af aktierne.

Hvis der i den oprindelige virksomhed er foretaget store skattemæssige afskrivninger m.v., vil den skattemæssige anskaffelsessum for aktierne i selskabet ofte blive lille, i særlige tilfælde endog negativ. Dette er helt i overensstemmelse med virksomhedsomdannelseslovens idé og medfører blot, at der ved senere afhændelse af aktierne fremkommer en større avance til beskatning. Der sker således en beskatning af de genvundne afskrivninger m.v.

Imidlertid er der visse situationer, hvor den negative anskaffelsessum betyder, at der ved anvendelsen af ligningslovens § 16 A og B opstår nogle urimelige resultater.

Efter ligningslovens § 16 A skal med visse nærmere angivne undtagelser alt, hvad der af selskabet udloddes til aktionærerne, medregnes til den skattepligtige almindelige indkomst. Dette gælder også beløb, der udloddes i forbindelse med nedsættelse af aktiekapitalen i et selskab, der ikke er under likvidation. Foretages der i forbindelse hermed nytægning af aktier i selskabet af tredjemand, vil den oprindelige aktionær kunne komme uden om beskatning af den negative anskaffelsessum. Dette skyldes, at aktionærerne efter § 16 A kun beskattes af det udloddede beløb og altså ikke af den negative anskaffelsessum.

Efter ligningslovens § 16 B finder aktieavancebeskatningslovens almindelige regler ikke anvendelse ved visse typer aktieoverdragelser. Dette gælder for det første, når en aktionær afstår aktier m.v. til det selskab, der har udstedt værdipapirerne (§ 16 B, stk. 1). For det andet gælder det, når en aktionær under visse betingelser afstår aktier m.v. til et selskab, der ejer mindst 25 pct. af aktiekapitalen (§ 16 B, stk. 2). I disse tilfælde beskattes hele afståelsessummen som almindelig indkomst hos aktieoverdrageren.

Almindeligvis betyder indkomstbeskatning af hele afståelsessummen i stedet for avancebeskatning af fortjenesten en så alvorlig skærpelse af beskatningen, at aktieoverdragelser af denne type i